

Försvarsutskottets betänkande

1983/84:10

om försök med uppdelning av krigsförbandsövningar inom armén
(prop. 1983/84:59)

Regeringen har – efter föredragning av försvarsministern, statsrådet Anders Thunborg – i proposition 1983/84:59 föreslagit riksdagen att anta ett i propositionen framlagt förslag till lag om försök med uppdelning av krigsförbandsövningar inom armén.

Lagförslaget har följande lydelse:

Förslag till

Lag om försök med uppdelning av krigsförbandsövningar inom armén

Härigenom föreskrivs följande.

Under tiden den 1 mars 1984 – den 30 juni 1986 får krigsförbandsövningarna inom armén för värnpliktiga i befattningar för plutons- eller kompanibefäl delas upp på två delövningar om sammanlagt högst 30 dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

Utskottet

Enligt värnpliktslagen (1941:967) skall en värnpliktig efter att först ha genomgått grundutbildning fullgöra repetitionsutbildning som bl. a. består av högst fem krigsförbandsövningar. Värnpliktslagen anger det högsta antal dagar som en krigsförbandsövning får omfatta för varje värnpliktskategori. Vid armén får en värnpliktig i befattning för plutons- eller kompanibefäl åläggas att tjänstgöra högst 32 dagar. Värnpliktslagen förutsätter att en krigsförbandsövning vid armén genomförs i en sammanhängande tjänstgöringsperiod.

Den i propositionen föreslagna lagen öppnar möjlighet till en försöksvis uppdelning av krigsförbandsövningar inom armén för värnpliktiga kompani- och plutonsbefäl. Därigenom avses det värnpliktiga befälet ges möjlighet att aktivt delta i förberedelsearbetet inför krigsförbandsövningar och därmed få bättre förutsättningar att leda övningarnas genomförande. Försöken avses också visa om en sådan uppdelning minskar de värnpliktigas behov av anstånd med krigsförbandsövningar. Försöken berör högst 750 värnpliktiga som genomför krigsförbandsövningar under tiden den 1 mars 1984–den 30 juni 1986.

Lagförslaget innebär vidare att krigsförbandsövningarnas längd minskas från 32 till 30 dagar för de värnpliktiga som omfattas av försöken. Eftersom

in- och uttryckningsdagar inte räknas som tjänstgöringsdagar skulle en uppdelad krigsförbandsövning för dessa värnpliktiga medföra en förlängning av den tiden i anspråk genom ytterligare en inryckning och en utryckning. Försvarsministern anser att försöken med uppdelad krigsförbandsövning inte skall kunna få till följd att den sammanlagda tiden som den värnpliktige måste vara borta från sin civila verksamhet ökar i förhållande till vad som gäller om övningen genomförs i en följd. Han föreslår därför att högsta antalet tjänstgöringsdagar reduceras med två.

Försvarsministern bedömer att försöken inte kommer att medföra några merkostnader. De bör, anför han vidare, visa vilka möjligheter att begränsa övningarnas omfattning och därigenom uppnå besparingar som kan finnas.

Utskottet har ingen erinran mot den föreslagna försöksverksamheten. Den ligger – som försvarsministern anför – i linje med den inriktning av värnpliktsutbildningen som föredragande statsrådet angav i budgetpropositionen för 1983/84 (prop. 1982/83:100 bil. 6 s. 45) och som riksdagen lämnade utan erinran (FöU 1982/83:9 s. 32 och s. 35). Resultaten av försöksverksamheten bör kunna utgöra ett värdefullt underlag för arbetet i 1983 års värnpliktsutbildningskommitté.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen antar regeringens förslag till lag om försök med uppdelning av krigsförbandsövningar inom armén.

Stockholm den 8 december 1983

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Roland Brännström (s), Åke Gustavsson (s), Göthe Knutson (m), Evert Hedberg (s), Karl-Erik Svartberg (s), Olle Aulin (m), Ulla Ekelund (c), Holger Bergman (s), Mats Olsson (s), Anita Bråkenhielm (m), Eric Hägelmark (fp), Ingè Carlsson (s), Ingvar Björk (s) och Anders Svärd (c).